

Qvadelup adasına həsr olunmuş konfransın yekun bəyanatı qəbul edilib

Bakıda keçirilən Fransanın müstəmləkəçilik siyasətinin əsəratində olan Qvadelup adasına həsr olunmuş "Qvadelupun dekolonizasiyasına doğru! Çağırışlar və perspektivlər" adlı beynəlxalq tematik konfransının yekun bəyanatı qəbul edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bəyanatı Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov səsləndirib.

Bəyanatda deyilir:

"Biz, 2025-ci il iyunun 25-də Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Bakı Təşəbbüs Qrupu (BTQ), Qvadelupun Azadlığı Uğrunda Xalq Birliyi (UPLG), Qvadelup Beynəlxalq Təminatlar Hərəkatı (MIR-Guadeloupe), Qaradərili Xalqların Beynəlxalq Komitəsi (CIPN) və Qvadelup Millətinin Yaranması naminə Güc Hərəkatı (FKNG) ilə birgə təşkil olunmuş və digər Qvadelup vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin, siyasi hərəkatların, elmi ocaqların, habelə beynəlxalq insan hüquqları təşkilatlarının fəal iştirakı ilə keçirilmiş "Qvadelupun dekolonizasiyasına doğru! Çağırışlar və perspektivlər" adlı beynəlxalq konfransın iştirakçıları, BMT Nizamnaməsində və xüsusilə müstəmləkə altında olan ölkələrə və onların xalqlarına müstəqilliyin verilməsi ilə bağlı BMT Baş Assambleyasının 1514 (XV) sayılı qətnaməsində əks olunmuş prinsiplərə əsaslanaraq, bütün xalqların siyasi statuslarını sərbəst müəyyənləşdirmək və öz siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni inkişaf yollarını müstəqil şəkildə seçmək hüququnun toxu-

nulmazlığına dair ortağ öhdəliyimizi bir daha təsdiqləyirik.

Qvadelup hələ də Fransa Respublikasının tabeliyi altında dənizasıru departament statusunda saxlanılır və bu status, Qvadelup xalqının öz siyasi gələcəyini azad iradəsinə uyğun olaraq tam şəkildə sərbəst müəyyənləşdirmək hüququnun həyata keçirilməsinə mane olur. Biz Qvadelupun məruz qaldığı müstəmləkə cinayətləri və tarixi ədalətsizlikləri - xüsusilə yerli Kalinago xalqının məhv edilməsini, afrikalı qulların və müqavilə əsasında işləyən işçilərin istismarını, eləcə də bərabərsizliyi və asılılığı bu gün də davam etdirən inzibati və iqtisadi strukturların mövcudluğunu xatırladır və bu tarixi ədalətsizliklərin aradan qaldırılmasının zəruriliyini vurğulayırıq. Bu faktların mənfi nəticələri bu gün də öz təsirini göstərir.

Biz, departament statusunun müstəmləkəçiliyə son qoymadığını, onu xüsusi institusional formaya çevirdiyini və bu statusun Fransaya Qvadelup əhalisinin razılığı olmadan ölkəni dekolonizasiya siyahısından çıxarmağa imkan verdiyini qəbul edirik. Hələ də öz həlli-

ni tapmayan bu müstəmləkə statusunun nəticələri Qvadelupda davamlı işsizlik, gənclərin kütləvi köçü, sosial bərabərsizlik, iqtisadi asılılıq, zorakılığın artması və ətraf mühitin çirkləndirilməsi, xüsusilə də xlordekon böhranının dağıdıcı təsirləri ilə özünü göstərir.

Biz müstəmləkə mirasının aradan qaldırılması üçün inklüziv dialoqun, tarixi həqiqətin tanınmasının, mədəniyyət və dilin dirçəldilməsinin, ədalətli təminatın, həmçinin institutlar və təhsil sisteminin dekolonizasiyasının zəruriliyini vurğulayırıq.

Konfrans zamanı iştirakçılar müstəmləkəçilik dövrünün tarixi kontekstini və kollektiv yaddaşı müzakirə ediblər: Siyasi və institusional islahatların həyata keçirilməsinin vacibliyi; müstəmləkə istismarına həkk olunmuş dayanaqlı iqtisadi bərabərsizlikləri; mədəni və intellektual azadlığın bərpası; Həmçinin müqavimət və yeniliyin kimlik və dini əsasları; vətəndaş cəmiyyəti və sosial hərəkatların azadlıq mübarizəsində mərkəzi rolu.

Biz dünyada hələ də müstəmləkə əsarəti altında yaşayan xalqlarla qətiyyətli həmrəyliyi bildirir və onların öz talelərini beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq sərbəst müəyyənləşdirmək hüququnu dəstəklədiyimizi bir daha təsdiqləyirik. Bu baxımdan, Birləşmiş Millətlər Təşkilatını və aidiy-

yəti beynəlxalq, regional qurumları Qvadelupun dekolonizasiya prosesini dəstəkləmək, bu xüsusda Qvadelupun BMT-nin özünü idarə etməyə ehtiyacı olan siyahısına yenidən daxil edilməsi ilə bağlı konkret tədbirlər görməyə və qətiyyətli şəkildə öz mövqeyini ifadə etməyə çağırırıq.

Biz müstəmləkəçilikdən zərər çəkmiş xalqlar və hərəkatlar arasında dialoq, əməkdaşlıq və fikir mübadiləsinin davam etdirilməsini dəstəkləyirik. Eyni zamanda Bakı Təşəbbüs Qrupu kimi beynəlxalq platformaların əhəmiyyətini xüsusi vurğulayırıq. Belə platformalar əzələn xalqların səsinə dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq və qlobal dekolonizasiya gündəminin beynəlxalq platformalara daşınmasında vacib rol oynayır.

Bu bəyanatla biz Qvadelup xalqının suverenliyə sülh yolu ilə, ədalətli və demokratik əsaslarla keçid prosesini dəstəklədiyimizi bildiririk. Qvadelupun gələcəyi yalnız onun xalqına məxsusdur və biz onların haqlı mübarizəsində daim yanlarında olmağa sadıq qalırıq.

Biz bu mühüm konfransın təşkilinə və dekolonizasiya üzrə qlobal məsələlərin irəlilədilməsi üçün göstərdikləri əvəzsiz dəstəyə görə Azərbaycan Respublikasına və Bakı Təşəbbüsü Qrupuna dərin təşəkkürümüzü ifadə edirik".